



---

## VEDTAGNE TEKSTER

---

### P8\_TA(2015)0319

#### Situationen i Hviderusland

#### Europa-Parlamentets beslutning af 10. september 2015 om situationen i Hviderusland (2015/2834(RSP))

*Europa-Parlamentet,*

- der henviser til sine tidligere beslutninger og henstillinger om Hviderusland,
  - der henviser til topmødet i Det Østlige Partnerskab i Riga i maj 2015 og til erklæringen derfra,
  - der henviser til menneskerettighedsdialogen mellem Den Europæiske Union og Republikken Hviderusland den 28. juli 2015,
  - der henviser til de hviderussiske myndigheders løsladelse af seks politiske fanger den 22. august 2015 og til den efterfølgende erklæring af 22. august 2015 fra næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, Federica Mogherini, og kommissæren med ansvar for naboskabspolitikken og udvidelsesforhandlingerne, Johannes Hahn, om løsladelsen af politiske fanger i Hviderusland,
  - der henviser til det forestående præsidentvalg, som er berammet til den 11. oktober 2015,
  - der henviser til forretningsordenens artikel 123, stk. 2 og 4,
- A. der henviser til, at der stadig – til trods for den bemærkelsesværdige optrapning af kontakterne mellem Hviderusland og EU og USA – foregår menneskerettighedskrænkelser i Hviderusland, herunder trusler mod menneskerettighedsforkæmpere, politirazziaer mod menneskerettighedsorganisationer og beslaglæggelse af deres udstyr samt tvangsudsendelse af landet, hvilket bekræftes i rapporten fra FN's særlige rapportør om menneskerettighedssituationen i Hviderusland;
- B. der henviser til, at Parlamentets Delegation for Forbindelserne med Hviderusland den 18.-19. juni 2015 aflagde sit første officielle besøg i Minsk siden 2002; der henviser til, at Europa-Parlamentet i øjeblikket ikke har nogen officielle forbindelser med det hviderussiske parlament;
- C. der henviser til, at bedre forbindelser mellem EU og Hviderusland forudsætter en

markant forbedring af ytringsfriheden og mediefriheden, respekt for de politiske rettigheder for både almindelige borgere og oppositionsaktivister og fuld respekt for retsstatsprincippet og de grundlæggende rettigheder; der henviser til, at Den Europæiske Union fortsat er stærkt opsat på at forsvare menneskerettighederne i Hviderusland, herunder ytrings- og mediefriheden, yderligere;

- D. der henviser til, at der er gjort fremskridt med samarbejdet inden for nogle sektorpolitikområder såsom videregående uddannelse, erhvervsuddannelse, det digitale marked, energisektoren, fødevarerikkerhed og kultur, hvilket har positiv indvirkning på indledningen af en konstruktiv debat i det hviderussiske samfund om nødvendige reformer i landet og på kendskabet til EU; der henviser til, at EU imidlertid er nødt til at sikre sig, at dets ressourcer ikke anvendes til undertrykkelse af civilsamfundsorganisationer, menneskerettighedsforkæmpere, freelancejournalister og oppositionsledere;
- E. der henviser til, at der siden 1994 ikke er blevet afholdt frie og retfærdige valg i Hviderusland efter en valglov, der er i overensstemmelse med internationalt anerkendte standarder, og til, at den nuværende lovgivning giver den siddende præsident en enorm fordel; der henviser til, at OSCE/ODIHR har udstationeret sin langvarige valgobservationsmission i hele Hviderusland og vil koordinere det arbejde, der udføres af korttidsobservatører;
- F. der henviser til, at præsident Lukasjenko den 2. april 2015 underskrev dekret nr. 3 om "forebyggelse af social afhængighed", der indeholder bestemmelser om tvangsarbejde for arbejdsløse med trussel om betaling af en særlig afgift til statsbudgettet eller administrativ hæftelse i form af en bøde eller administrativ frihedsberøvelse;
- G. der henviser til, at en ny lov, der regulerer alle former for medier, blev indført den 1. januar 2015; der henviser til, at denne lov giver regeringen mulighed for at lukke enhver massemediekanal, herunder onlinemedier, hvis de offentliggør indhold, som den finder "upassende";
- H. der henviser til, at de hviderussiske myndigheder langt om længe har løsladt alle seks politiske fanger, også tidligere præsidentkandidater, efter i årevis at have benægtet deres eksistens;
- I. der henviser til, at Rådet den 13. og 31. juli 2015 reviderede de restriktive foranstaltninger over for Hviderusland og ændrede visumforbuddet og listen over indefrysning af aktiver og fjernede nogle embedsmænd og virksomheder fra sidstnævnte; der henviser til, at 175 personer, herunder Alexander Lukasjenko, i øjeblikket er underlagt indrejseforbud, og at de alle – plus 18 økonomiske enheder – er underlagt indefrysning af aktiver i EU; der henviser til, at der i løbet af de kommende måneder skal foretages en vurdering af EU's restriktive foranstaltninger, i forbindelse med hvilken der tages højde for den seneste udvikling og alle andre faktorer, som dannede grundlag for indførelsen af de restriktive foranstaltninger;
- J. der henviser til, at EU og Republikken Hviderusland den 28. juli 2015 havde en dialog om menneskerettighederne i Bruxelles, som fokuserede på en vifte af problemstillinger, herunder oprettelsen af en national menneskerettighedsinstitution, ytrings-, forsamlings- og foreningsfrihed, dødsstraf, bekæmpelse af tortur og mishandling samt børns rettigheder;

- K. der henviser til, at Hviderusland spillede en konstruktiv rolle som facilitator for aftalen om våbenhvile i Ukraine;
- L. der henviser til, at konflikten i Ukraine har øget frygten i det hviderussiske samfund for, at den interne situation vil blive destabiliseret som følge af et magtskifte;
- M. der henviser til, at Hviderusland er det eneste land i Europa, der stadig fuldbyrder dødsstraf;
1. er fortsat dybt bekymret over situationen med hensyn til menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder i Hviderusland samt over de mangler, som uafhængige internationale observatører har konstateret under tidligere valg, og over den aktive forfølgelse af oppositionslederne efter valgene;
  2. glæder sig over løsladelsen for nylig af de resterende politiske fanger; opfordrer den hviderussiske regering til at rehabilitere de løsladte politiske fanger og give dem alle deres borgerlige og politiske rettigheder tilbage; fremhæver, at dette kunne være et potentielt første skridt i retning af at forbedre forbindelserne mellem EU og Hviderusland; påpeger dog, at tidligere lignende skridt snarere har været af symbolsk art og hverken har bidraget til at forbedre situationen for det hviderussiske samfund eller til forbedrede forbindelser med EU;
  3. opfordrer Hviderusland til at gennemføre det forestående præsidentvalg i overensstemmelse med internationalt anerkendte standarder og til at give oppositionen uhindret adgang til alle regeringskontrollerede kommunikationsmidler og give den lov til at deltage i valget på lige fod med regeringen, navnlig ved at der oprettes uafhængige valgkommissioner og åbnes mulighed for en passende repræsentation i disse på alle niveauer og en gennemsigtig stemmeoptælling;
  4. forventer, at myndighederne holder op med at chikanere uafhængige medier af politiske årsager; opfordrer dem indtrængende til at standse deres praksis med administrativ forfølgelse og den vilkårlige anvendelse af artikel 22, stk. 9, del 2, i loven om administrative overtrædelser mod freelancejournalister for at have arbejdet med udenlandske medier uden akkreditering, hvilket indskrænker ytringsfriheden og informationsformidlingen;
  5. giver udtryk for sin bekymring over den nylige tilbageholdelse og fortsatte strafforfølgelse af ungdomsaktivisterne Maksim Piakarski, Vadzim Zharomski og Viachaslau Kasinerau på grund af mistanke om "ondsindet hooliganisme", som det anser for at være ude af proportion, og fordømmer på det kraftigste den vold, de er blevet udsat for;
  6. minder om, at der siden 2010 er blevet henrettet ti personer i Hviderusland, mens der alene i 2014 var tre henrettelser, og at der blev afsagt en ny dødsdom den 18. marts 2015; opfordrer i denne forbindelse indtrængende Hviderusland – det eneste land i Europa, der stadig anvender dødsstraf – til at gå med i et globalt moratorium for fuldbyrdelse af dødsstraf som et første skridt mod en permanent afskaffelse af denne;
  7. opfordrer regeringen i Hviderusland til at rette sig efter henstillingerne fra FN's Komité for Økonomiske, Sociale og Kulturelle Rettigheder om at ophæve de elementer af tvangsarbejde, der findes i landet;
  8. henleder opmærksomheden på situationen for landets nationale mindretal og deres

kulturelle organisationer, hvis ledere til tider er blevet skiftet ud med personer, som de statslige myndigheder foretrækker, hvilket udgør en overtrædelse af en af de grundlæggende menneskerettigheder, nemlig foreningsfriheden;

9. gentager sin opfordring til de hviderussiske myndigheder om under alle omstændigheder at sikre, at de demokratiske principper, menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder respekteres i overensstemmelse med verdenserklæringen om menneskerettighederne og med internationale og regionale menneskerettighedsinstrumenter, som Hviderusland har ratificeret;
10. noterer sig afholdelsen af den sjette runde af drøftelser mellem EU og Hviderusland om moderniseringsspørgsmål i Bruxelles den 3. september 2015, hvor delegationerne drøftede mulighederne for samarbejde på centrale områder på grundlag af de aftaler, der blev indgået i 2014 og 2015; opfordrer indtrængende EU-Udenrigstjenesten og Rådet til at sikre, at eventuel deltagelse af myndigheder i dialogen om modernisering sammen med og på lige fod med den demokratiske opposition og civilsamfundet finder sted under fuld respekt for de demokratiske principper med henblik på at udvikle en bæredygtig og konkurrencedygtig økonomi og fremme demokratiske reformer såvel som et pluralistisk samfund og retsstatsprincippet;
11. støtter Kommissionen i dennes politik om "kritisk engagement" med de hviderussiske myndigheder og giver udtryk for sin villighed til også at bidrage hertil gennem Parlamentets Delegation for Forbindelserne med Hviderusland; minder dog om, at EU er nødt til at holde et vågent øje med fordelingen af dets ressourcer og sikre, at de ikke bidrager til at forværre situationen for oppositionen og civilsamfundet;
12. gentager sin opfordring til Kommissionen om med alle finansielle og politiske midler at støtte det hviderussiske civilsamfunds, uafhængige mediers og hviderussiske ikkestatslige organisationers bestræbelser på at opfylde det hviderussiske folks forhåbninger om demokrati;
13. glæder sig over, at der er noteret fremskridt i sektorsamarbejdet med Hviderusland inden for bl.a. højere uddannelse, erhvervsuddannelse, det digitale marked, energisektoren, fødevarer sikkerhed og kultur;
14. bemærker, at der i januar 2014 blev indledt forhandlinger om visumlempelse med henblik på at forbedre de mellemfolkelige kontakter og opmuntre civilsamfundet; understreger, at det er nødvendigt at gøre hurtigere fremskridt i denne henseende;
15. anerkender, at anvendelsen af det hviderussiske sprog i det offentlige liv er blevet øget; noterer sig Undervisningsministeriets plan til fremme af anvendelsen af det hviderussiske sprog på uddannelsesområdet samt Forfatningsdomstolens offentliggørelse af retsakter på både russisk og hviderussisk;
16. opfordrer Tjenesten for EU's Optræden Udadtil og Kommissionen til at finde nye måder at støtte civilsamfundsorganisationer i Hviderusland på; fremhæver i denne forbindelse behovet for at støtte alle uafhængige kilder til information for det hviderussiske samfund, herunder medier, som sender på hviderussisk fra udlandet;
17. pålægger sin formand at sende denne beslutning til næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik (NF/HR), Tjenesten for EU's Optræden Udadtil, Rådet,

Kommissionen og medlemsstaterne.